

**ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
ETIKOS KOMISIJA**

SPRENDIMAS

**DĖL ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO
VIRGINIJUS SARPAUSKO ELGESIO**

2021 m. balandžio 1 d. Nr. (1.15)-1SP-2

Širvintos

Širvintų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija, susidedanti iš pirmininkės Janinos Pažusienės, pirmininko pavaduotojo Virginijaus Daugėlos, narių: Marijano Bylinskio, Vilmos Bartusevičienės, Valdos Gujytės, Violetos Naraškevičienės, išnagrinėjusi Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskuvienės 2021 m. kovo 9 d. pranešimą Nr. 13-826 „Dėl Tarybos narių elgesio“, apsvarsčiusi su nagrinėjamu klausimu susijusias aplinkybes, tyrimo metu surinktą medžiagą,

n u s t a t ė:

Nagrinėjimo pagrindas ir dalykas

Širvintų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Komisija), 2021 m. kovo 9 d. gavo Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskuvienės 2021 m. kovo 9 d. pranešimą Nr. 13-826 „Dėl Tarybos narių elgesio“, kuriame nurodyta, kad „Širvintų rajono savivaldybės tarybos narys Virginijus Sarpauskas nedalyvavo Savivaldybės tarybos posėdyje, vykusiame 2021 m. vasario 25 d. Prieš tarybos posėdį buvo gautas tarybos nario elektroniniu paštu pateiktas pranešimas, kuriame Virginijus Sarpauskas informavo: „Nesutikdamas su tuo, kaip buvo ruošiamas, viešinamas, pristatomas, aptariamasis su visuomene „Širvintų rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrasis planas“, ir nesutikdamas su jo turiniu ir tikslingumu iš esmės, taip pat, palaikydamas peticijas pasirašiusius žmones, ir iš dalies sutikdamas su Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos išsakyta nuomone, 2021 metų vasario 25 dienos posėdyje nedalyvausiu.“ Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskuvienės pranešime taip pat nurodyta, kad „Virginijaus Sarpausko 2021m. vasario 25 d. pranešime nenurodyta nei viena iš Širvintų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 235.1.1. p. nurodytų pateisinamų priežasčių, dėl kurių jis galėjo nedalyvauti Savivaldybės tarybos posėdyje, todėl manytina, kad Virginijus Sarpauskas 2021 m. vasario 25 d. posėdyje nedalyvavo dėl nepateisinamų priežasčių, tuo labiau, kad tarybos nario pranešime nurodomas tik vienas Tarybos sprendimo projektas iš 38 šiame posėdyje svarstytų klausimų, dėl kurio jis nesutiko dalyvauti Tarybos posėdyje“.

Širvintų rajono savivaldybės merė Živilė Pinskuvienė mano, kad tokiais veiksmais, Širvintų rajono savivaldybės tarybos narys Virginijus Sarpauskas, nedalyvaujdamas Savivaldybės tarybos 2021m. vasario 25 d. posėdyje, pažeidė Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnyje įtvirtintą pareigą dalyvauti Savivaldybės tarybos posėdžiuose, reikalavimus.

Komisija, susipažinusi su 2021 m. kovo 9 d. pranešimu, jame išdėstytomis aplinkybėmis ir išklausiusi visų posėdyje dalyvavusių Komisijos narių nuomonę, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 7 str. 1 d. 1 p., Širvintų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos veiklos nuostatų, patvirtintų Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. 1-11, 8.1 p., 2021 m. kovo 18 d. vykusio Komisijos posėdžio metu, nutarė pradėti tyrimą dėl galimai Širvintų rajono savivaldybės tarybos nario Virginijaus Sarpausko padarytų Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 str. 1 d. 1 p., 3 p., 5 p., 6 p. ir 9 p., Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 str. 1 d. 1 p. bei Širvintų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 235.1. p. nustatytų reikalavimų pažeidimų.

Komisija vertina, ar Virginijus Sarpauskas nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso nuostatų t. y. Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 str. 1 d. 1 p., 3 p., 5 p., 6 p. ir 9 p., Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 str. 1 d. 1 p. bei Širvintų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 235.1. p. nustatytų reikalavimų.

Nustatytos faktinės aplinkybės

Širvintų rajono savivaldybės merė Živilė Pinskiuvienė 2021 m. vasario 18 d. potvarkiu Nr. 6-20 „Dėl Savivaldybės tarybos posėdžio sušaukimo“ nutarė Širvintų rajono savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) posėdį sušaukti 2021 m. vasario 25 d. 14.00 val., posėdį pravedant nuotoliu būdu.

Apie numatomą Savivaldybės tarybos posėdį Virginijus Sarpauskas, kaip tą nustato Širvintų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 28.1. p., buvo informuotas jo nurodytu elektroniniu paštu.

2021 m. vasario 25 d. vykusiame Savivaldybės tarybos posėdyje Virginijus Sarpauskas nedalyvavo, tai patvirtina Savivaldybės tarybos posėdžio protokolai bei Savivaldybės tarybos posėdžio vaizdo įrašas, Tarybos narių balsavimo duomenys.

Savivaldybės tarybos narys Virginijus Sarpauskas apie tai, kad nedalyvaus 2021 m. vasario 25 d. vykstančiame Savivaldybės tarybos posėdyje, pranešė 2021 m. vasario 25 d. elektroniniu laišku. Šiame laiške buvo nurodyta, kad jis 2021 metų vasario 25 dienos Savivaldybės tarybos posėdyje nedalyvaus, nes nesutinka su parengtu „Širvintų rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendruoju planu“, jo turiniu, šio plano ruošimo, viešinimo, aptarimo tvarka.

Virginijaus Sarpausko paaiškinimas

Savivaldybės tarybos narys Virginijus Sarpauskas paaiškinimo nagrinėjamu klausimu Komisijai nepateikė. Apie jo vietą ir laiką buvo informuotas tinkamai.

Teisinis veikos vertinimas ir motyvai

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 4 straipsnyje įtvirtinta, jog aukščiausią suverenią galią Tauta vykdo tiesiogiai ar per demokratiškai išrinktus savo atstovus. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 119 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog savivaldos teisė laiduojama įstatymo numatytiems valstybės teritorijos administraciniais vienetams. Ji įgyvendinama per atitinkamas savivaldybių tarybas. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 119 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog savivaldybių tarybų nariais Lietuvos Respublikos piliečius ir kitus nuolatinius administracinio vieneto gyventojus pagal įstatymą ketveriems metams renka Lietuvos Respublikos piliečiai ir kiti nuolatiniai administracinio vieneto gyventojai, remdamiesi visuotine, lygia ir tiesiogine rinkimų teise, slaptu balsavimu.

Tarybos narys yra Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo nustatyta tvarka savivaldybės nuolatinių gyventojų išrinktas savivaldybės bendruomenės atstovas. Tarybos narys visas valstybės politiko ir savivaldybės bendruomenės atstovo teises įgyja po to, kai prisiekia Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Vietos savivaldos įstatymas) nustatyta tvarka (Vietos savivaldos įstatymo 11 straipsnio 5 dalis ir 22 straipsnio 1 dalis).

Savivaldybės tarybos nario priesaika įpareigoja savivaldybės tarybos narį vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai atlikti visas savivaldybės tarybos nario pareigas (Vietos savivaldos įstatymo 22 str. 2 d.), dalyvauti savivaldybės tarybos posėdžiuose (Vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 1 d. 1 punktą).

Vietos savivaldos įstatymo 12 str. 1 d. nustatyta, kad savivaldybės taryba savo įgaliojimus įgyvendina kolegialiai savivaldybės tarybos posėdžiuose. Savivaldybės tarybos posėdžius prirėikus, bet ne rečiau kaip kas 3 mėnesiai, šaukia meras, o kai jo nėra, – mero pavaduotojas, o kai šio nėra, – laikinai mero pareigas einantis tarybos narys (Vietos savivaldos įstatymo 13 str. 4 d.) Apie savivaldybės tarybos posėdžio laiką, svarstyti parengtus ir reglamento nustatyta tvarka įregistruotus klausimus kartu su sprendimų projektais meras, o kai jo nėra (reglamento nustatytais atvejais), – mero pavaduotojas, o kai šio nėra, – laikinai mero pareigas einantis tarybos narys arba įgaliojimus iš 1/3 išrinktų tarybos narių gavęs tarybos narys ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki posėdžio pradžios reglamento nustatyta tvarka praneša visiems tarybos nariams, gyventojams ir seniūnaičiui, kai svarstomi klausimai yra susiję su jo atstovaujama gyvenamosios vietovės bendruomene, taip pat seniūnui ir vietos gyventojų apklausos iniciatyvinės grupės atstovui (atstovams), kai svarstomi vietos gyventojų apklausos rezultatai ar klausimai dėl vietos gyventojų apklausai pateikto (pateiktų) klausimo (klausimų) (Vietos savivaldos įstatymo 13 str. 8 d.).

Vietos savivaldos įstatymo 23 str. 1 d. 1 punkte nustatyta, kad Tarybos narys privalo dalyvauti savivaldybės tarybos posėdžiuose.

Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. 1-252 patvirtinto „Širvintų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento“ (toliau – Reglamentas) 235.1. punkte nustatyta Tarybos nario pareiga dalyvauti Savivaldybės tarybos, komitetų, komisijų, Kolegijos (jei jos narys yra) posėdžiuose.

Reglamento 235.1.1. punkte nustatyta, kad jeigu Savivaldybės tarybos narys negali dalyvauti Savivaldybės tarybos ar komitetų posėdžiuose, apie tai jis raštu turi pranešti Savivaldybės tarybos sekretoriui ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną, nurodydamas pateisinančią priežastį, ir per 3 darbo dienas po posėdžio privalo pateikti dokumentus, pateisinančius nedalyvavimą posėdyje. Pateisinamomis posėdžių nedalyvavimo priežastimis laikomos: laikinasis nedarbingumas, komandiruotė, atostogos (tokios jų rūšys, kurios apibrėžtos Lietuvos Respublikos norminiuose aktuose), stažuotė, kvalifikacijos kėlimas, artimųjų giminaičių ligos ar mirties atvejais, išvykimas į teismą ir teisėsaugos ar kontrolės funkcijas atliekančias institucijas, išvykimas į sveikatos priežiūros įstaigą, nelaimingas atsitikimas, neatleidimas nuo tiesioginio darbo ar pareigų bet kurioje institucijoje, įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje dėl su darbo specifika susijusių priežasčių.

Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodeksu (toliau – Kodeksas) siekiama įgyvendinti konstitucinį valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms principą, plėtoti demokratinę valdymą, didinti visuomenės pasitikėjimą valstybės valdžios ir savivaldybių institucijomis, skatinti valstybės politikų ir kandidatų į valstybės politikus atsakomybę už savo veiklą ir atskaitomybę visuomenei (1 str. 1 d.). Šis Kodeksas reglamentuoja valstybės politikų elgesio viešajame gyvenime principų ir reikalavimų pagrindus, taip pat priemones, užtikrinančias valstybės politikų elgesio kontrolę ir

atsakomybę už šio Kodekso nuostatų pažeidimus (1 str. 2 d.). Kodekso 4 straipsnyje yra nurodyti valstybės politikų elgesio principai, tarp jų pagarbos, padarumo ir pavyzdingumo, atsakomybės.

Valstybės politikas viešajame gyvenime vadovaujasi Kodekso 4 str. nustatytais elgesio principais: pagarbos žmogui ir valstybei – laikosi žmogaus teisių ir laisvių ir jas užtikrina, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teise, didina pasitikėjimą valstybe ir jos institucijomis (4 str. 1 d. 1 p.); sąžiningumo – pareigas eina sąžiningai ir laikosi aukščiausių elgesio standartų, vengia situacijų, galinčių paveikti sprendimų, kurie sukeltų visuomenėje abejonę, priėmimą (4 str. 1 d. 3 p.); padarumo – elgiasi deramai pagal einamas pareigas, vengia situacijų, kai politiko elgesys kenktų jo ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, reputacijai ir autoritetui, vengia nesąžiningų pranašumo siekimo būdų, gautą oficialią informaciją naudoja tik pareigoms atlikti ir nesipelno iš jos (4 str. 1 d. 5 p.); pavyzdingumo – deramai elgiasi visuomenėje, laikosi visuotinai pripažįstamų dorovės, moralės ir etikos normų (4 str. 1 d. 6 p.); atsakomybės – atsako už savo elgesį viešajame gyvenime, priimamus sprendimus ir atsiskaito už juos visuomenei (4 str. 1 d. 9 p.).

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalis įtvirtina, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Darytina išvada, jog Komisija priimdama sprendimą visų pirma privalo nustatyti ir įsitikinti, kad faktai iš tiesų egzistuoja ir, kad asmuo iš tiesų atliko skunde nurodytus veiksmus.

Širvintų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos veiklos nuostatų, patvirtintų Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. 1-11 (toliau – Nuostatai) 6 punktas nustato, kad Komisijos darbas grindžiamas kolegialiu klausimų svarstymu, teisėtumo principu, asmenine Komisijos narių atsakomybe už jos kompetencijai priskirtų klausimų svarstymą, sprendimų priėmimo nešališkumą.

Nuostatų 11.1 punkte nustatyta, kad atlikdami tyrimą Komisijos nariai privalo vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais teisės aktais, todėl Komisija vertina skunde nurodytas aplinkybes atsižvelgdama į aukščiau nurodytus įstatymų reikalavimus.

Kiekvienas asmuo turi teisę į objektyvų, visapusišką ir nešališką dėl jo atliekamą tyrimą, kuris neturi kelti abejonių nei pareiškėjui, nei kitiems su atliekamu tyrimu susijusiems asmenims, taip pat ir Komisijos nariams. Tokie reikalavimai įtvirtinti teisės normose dėl ikiteisminio tyrimo atlikimo, aktualūs administracinių nusižengimų tyrimui, tarnybinių ginčų tyrimui, teisminiam nagrinėjimui ir kt., taip pat ir nagrinėjamai situacijai.

Kodekso 9 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta, kad valstybės politiko elgesio tyrimą atlikusi Komisija gali priimti šiame straipsnyje nurodytus sprendimus, taip pat konstatuoti, kad valstybės politikas pažeidė šiame kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytus valstybės politiko elgesio principus ar reikalavimus; rekomenduoti valstybės politikui suderinti savo elgesį ar veiklą su šiame kodekse ar institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytais valstybės politiko elgesio principais ar reikalavimais

Analogiškų sprendimų priėmimą numato ir Komisijos nuostatų 30.2, 30.3 papunkčiai.

Komisija, įvertinusi tyrimo metu surinktus objektyvius duomenis, konstatuoja, kad Širvintų rajono savivaldybės tarybos narys Virginijus Sarpauskas, žinodamas apie Širvintų rajono savivaldybės tarybos posėdį vyksiantį 2021 m. vasario 25 d. 14.00 val., atsisakydamas jame dalyvauti, faktiškai, be pateisinančių priežasčių jame nedalyvavęs ir neatlikęs visų Savivaldybės tarybos nario pareigų, elgėsi nepagarbiai, nesąžiningai, nepadoriai, nepavyzdingai, neatsakingai, nesilaikydamas įstatymų reikalavimų, aukščiausių Savivaldybės tarybos nario elgesio standartų, savo elgesiu

kenkdamas tiek savo, kaip Savivaldybės tarybos nario, tiek ir Savivaldybės tarybos, kurioje jis eina pareigas, reputacijai ir autoritetui, pažeisdamas dorovės, etikos normas, už savo elgesį neprisiimdamas atsakomybės, pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 1 d. 1, 3, 5, 6, 9 punktuose, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punkte bei Širvintų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 235.1. punkte nustatytus reikalavimus.

Komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 1 dalies 4 punktu, 9 straipsnio 3 ir 4 dalimis, bei Širvintų savivaldybės tarybos Etikos komisijos veiklos nuostatų 30 punkto, 30.2 papunkčiu, 30.3 papunkčiu, 32, 33, 35 ir 37 punktais,

n u s p r e n d ė:

1. Konstatuoti, kad valstybės politikas – Širvintų rajono savivaldybės tarybos narys Virginijus Sarpauskas, be pateisinamų priežasčių nedalyvaudamas 2021 m. vasario 25 d. įvykusiame Širvintų rajono savivaldybės tarybos posėdyje, nepateikdamas dokumentų pateisinančių nedalyvavimą posėdyje, pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 1 d. 1, 3, 5, 6, 9 punktuose, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punkte bei Širvintų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 235.1. punkte nustatytus reikalavimus.
2. Rekomenduoti Širvintų rajono savivaldybės tarybos nariui Virginijui Sarpauskui suderinti savo elgesį ar veiklą su Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse ir kituose teisės aktuose nustatytais politiko elgesio principais ar reikalavimais t. y. vykdyti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą pareigą – dalyvauti Širvintų rajono savivaldybės tarybos posėdžiuose.
3. Sprendimo kopiją išsiųsti Savivaldybės tarybos nariui Virginijui Sarpauskui, Širvintų rajono savivaldybės merei Živilei Pinskiuvienei ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.
4. Sprendimą paskelbti interneto svetainėje www.sirvintos.lt.
5. Sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.

Komisijos pirmininkė

Komisijos balsavimo rezultatai

Sprendimas priimtas

Janina Pažusienė- už

Virginijus Daugėla – už

Marijanas Bylinskis- už

Vilma Bartusevičienė – už

Vaida Gujytė – už

Violeta Naraškevičienė – už

Janina Pažusienė